

Warszawa, dnia 3 lutego 2026 r.

Poz. 173

**UCHWAŁA NR 56
RADY MINISTRÓW**

z dnia 22 stycznia 2026 r.

w sprawie ustanowienia programu inwestycyjnego pod nazwą „Budowa w Zielonej Górze przy ul. Wyspiańskiego nowego budynku na potrzeby Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej Centrum Leczenia Dzieci i Młodzieży w Zaborze”

Na podstawie art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 7 października 2020 r. o Funduszu Medycznym (Dz. U. z 2024 r. poz. 889 oraz z 2025 r. poz. 1739) Rada Ministrów uchwala, co następuje:

§ 1. 1. Rada Ministrów ustanawia program inwestycyjny pod nazwą „Budowa w Zielonej Górze przy ul. Wyspiańskiego nowego budynku na potrzeby Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej Centrum Leczenia Dzieci i Młodzieży w Zaborze”, zwany dalej „Programem inwestycyjnym”, stanowiący załącznik do uchwały.

2. Program inwestycyjny ustanawia się na lata 2026–2028.

§ 2. 1. Program inwestycyjny jest finansowany ze środków Funduszu Medycznego.

2. Łączna kwota środków z Funduszu Medycznego z Subfunduszu Infrastruktury Strategicznej w okresie realizacji Programu inwestycyjnego wyniesie 49 940 000 zł.

3. Kwota środków na realizację Programu inwestycyjnego jest corocznie ujmowana w planie finansowym Funduszu Medycznego, stanowiącym załącznik do ustawy budżetowej na dany rok, i podawana do publicznej wiadomości na stronie internetowej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw zdrowia.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: *D. Tusk*

Załącznik do uchwały nr 56 Rady Ministrów
z dnia 22 stycznia 2026 r. (M.P. poz. 173)

Program inwestycyjny

pod nazwą „Budowa w Zielonej Górze przy ul. Wyspiańskiego nowego budynku na potrzeby Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej Centrum Leczenia Dzieci i Młodzieży w Zaborze”

**dla projektu strategicznego
wskazanego do finansowania
ze środków Funduszu Medycznego¹⁾
w konkursie
nr FM-SIS.03.PSYCH.2024²⁾**

¹⁾ Zgodnie z ustawą z dnia 7 października 2020 r. o Funduszu Medycznym (Dz. U. z 2024 r. poz. 889 oraz z 2025 r. poz. 1739).

²⁾ Na wybór propozycji projektów strategicznych w zakresie dofinansowania zadań polegających na budowie, przebudowie, modernizacji lub doposażeniu infrastruktury strategicznej podmiotów wykonujących działalność leczniczą w rodzaju stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne w zakresie opieka psychiatryczna i leczenie uzależnień, na podstawie umowy z Narodowym Funduszem Zdrowia.

I. Podmiot realizujący program I.

Nazwa podmiotu

Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Centrum Leczenia Dzieci i Młodzieży w Zaborze

Adres podmiotu

ul. Zamkowa 1, 66-003 Zabór

Informacje o podmiocie

Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Centrum Leczenia Dzieci i Młodzieży w Zaborze, zwany dalej „Centrum”, jako największy na terenie kraju jednoimienny szpital psychiatryczny dla dzieci i młodzieży, zajmuje się diagnozowaniem i leczeniem zaburzeń zdrowia psychicznego u dzieci i młodzieży (do ukończenia 18. roku życia), udzielając świadczeń zdrowotnych na trzech poziomach referencyjnych.

W strukturze Centrum działają m.in. następujące komórki organizacyjne: Poradnia Psychologiczna dla Dzieci i Młodzieży, Zespół Leczenia Środowiskowego dla Dzieci i Młodzieży, 2 poradnie zdrowia psychicznego dla dzieci i młodzieży, Oddział Dzienny Psychiatryczny dla Dzieci i Młodzieży i Oddział Dzienny Psychiatryczny Rehabilitacyjny dla Dzieci i Młodzieży (obecnie bez finansowania przez Narodowy Fundusz Zdrowia), Oddział Psychiatryczny dla Dzieci i Młodzieży (Szpital), a także Izba Przyjęć Szpitala, Dział Farmacji, Pracownia Fizjoterapii i Alpakoterapia.

Oddział Psychiatryczny dla Dzieci i Młodzieży obejmuje 90 miejsc i choć został utworzony na potrzeby województwa lubuskiego, przyjmuje dzieci z całego kraju. W 2023 r. miało miejsce 870 hospitalizacji. W 2024 r. średnia liczba osobodni w miesiącu wyniosła 2,233 (dane Centrum na dzień 31 października 2024 r.), a przeciętny czas leczenia pacjenta wyniósł 31 dni. Do ambulatoryjnej opieki specjalistycznej (AOS) trafiają pacjenci z terenu miasta Zielona Góra i powiatu zielonogórskiego, co oznacza objęcie opieką 40 760 osób (dane Głównego Urzędu Statystycznego: „Ludność. Stan i struktura ludności oraz ruch naturalny w przekroju terytorialnym w 2024 r. (stan w dniu 30.06)”). W 2023 r. udzielono 17 254 porad ambulatoryjnych. Na Oddziale Dziennym w latach 2022–2023, dzięki finansowaniu z programu POWER, było 20 miejsc, w 2024 r. z powodu braku dodatkowego finansowania liczbę miejsc ograniczono do 8. Obecnie trwają prace nad pozyskaniem dodatkowych środków i rozszerzeniem Oddziału Dziennego.

Na renomę Centrum pracuje 7 lekarzy (specjalizacje: psychiatria, psychiatria dzieci i młodzieży, neurologia), 22 pielęgniarki, 65 psychologów (psycholodzy, psychoterapeuci, psycholodzy kliniczni, terapeuci środowiskowi) oraz 25 opiekunów i terapeutów zajęciowych. Podmiot leczniczy jest znanym w Rzeczypospolitej Polskiej ośrodkiem psychiatrii dzieci i młodzieży, stąd nie tylko duże zainteresowanie pacjentów z innych województw, ale także lekarzy podejmujących specjalizację. W grudniu 2024 r. w Centrum specjalizację rozpocznie 5 lekarzy rezydentów: 2 z województwa lubuskiego, 1 z zachodniopomorskiego i 2 z dolnośląskiego.

W skład Oddziału Psychiatrycznego dla Dzieci i Młodzieży wchodzi trzy pododdziały:

- A – Pododdział Psychiatryczny Dla Młodzieży,
- B – Pododdział Psychiatryczny Dla Dzieci,
- C – Pododdział Obserwacyjny.

Dzieci i młodzież przebywające w Centrum są objęte nauczaniem w funkcjonującym przy Centrum Zespole Szkół Specjalnych (Przyszpitalnych).

Do dyspozycji pacjentów jest nowoczesny sprzęt fizjoterapeutyczny, obiekty sportowe: boisko ze sztuczną nawierzchnią, sala gimnastyczna, odkryty basen oraz alpakoterapia. Dietetyk kliniczny prowadzi warsztaty dla pacjentów, co jest szczególnie istotne u osób z zaburzeniami odżywiania (anoreksja, bulimia,

nadwaga, otyłość). Każda grupa ma swoich opiekunów, wychowawców i psychologów, którzy prowadzą zajęcia indywidualne i grupowe. Na pododdziałach są prowadzone zespoły terapeutyczne, zebrania społeczności dziecięcej, zajęcia psychoedukacyjne, terapie zajęciowe, zajęcia socjoterapeutyczne, zajęcia sportowe i poradnictwo rodzinne.

Jeśli wymaga tego stan zdrowia, pacjenci mają zapewnioną farmakoterapię, psychoterapię indywidualną i fizjoterapię indywidualną.

Centrum organizuje Międzynarodową Konferencję Naukową pn. „Wyzwania Psychiatrii Dzieci i Młodzieży w Europie” (w dniu 30 listopada 2024 r. odbyła się III edycja tego wydarzenia). Wykładowcami podczas konferencji byli uznani specjaliści z dziedziny psychiatrii oraz psychoterapii dzieci i młodzieży z Wielkiej Brytanii, Niemiec, Węgier, Kanady oraz Rzeczypospolitej Polskiej.

II. Okres realizacji programu

Przewidywany okres realizacji: lata 2026–2028.

III. Cel programu

Celem głównym Programu inwestycyjnego jest rozwój infrastruktury leczniczej w zakresie opieki psychiatrycznej dzieci i młodzieży w Centrum wykonującym działalność leczniczą w rodzaju stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne na podstawie umowy z Narodowym Funduszem Zdrowia.

Cele szczegółowe planowanej inwestycji:

- 1) poprawa jakości i dostępności świadczeń w poradniach I i II poziomu referencyjnego oraz na III poziomie referencyjnym (szpitalnym) – dzięki utworzeniu nowego obiektu przy ul. Wyspiańskiego w Zielonej Górze; dzięki budowie obiektu zostaną zrealizowane w tym zakresie następujące cele:
 - a) w powstałej infrastrukturze zostanie zapewniona diagnostyka neuroobrazowa,
 - b) będą mogły być zapewnione konsultacje lekarzy specjalistów innych dziedzin (pediatra, neurolog dziecięcy),
 - c) będą mogły być realizowane w koniecznym zakresie zadania związane z realizacją diagnostyki laboratoryjnej w trybie ostrodyżurowym, zgodnie z potrzebami bez zbędnej zwłoki,
 - d) zostanie zapewniona możliwość pilnego reagowania w stanach zagrożenia życia na poziomie zaawansowanym,
 - e) zwiększenie liczby świadczeń w poradniach I i II poziomu referencyjnego; dzięki budowie nowego obiektu i rozwojowi infrastruktury zaistnieją możliwości infrastrukturalne, pozwalające na zwiększenie potencjału personelu medycznego, co wpłynie na realizację zwiększonej liczby świadczeń w prowadzonych przez Centrum poradniach, co w efekcie przyczyni się do zmniejszenia kolejki oczekujących i zwiększeniu efektywności wsparcia medycznego,
 - f) zapewnienie właściwego stanu technicznego infrastruktury Centrum i poprawa komfortu leczenia – przez zapewnienie właściwej liczby gabinetów.

W Programie inwestycyjnym szczegółowo jest opisana nowo tworzona infrastruktura, w tym specyfika nowych gabinetów. Co do zasady w ramach Programu inwestycyjnego powstanie nowy, nowoczesny obiekt o powierzchni całkowitej 4800 m², w tym powierzchni użytkowej 4114 m². Obiekt powstanie w parku, w bezpośrednim sąsiedztwie drzewostanu, gdzie oddziaływanie ruchu ulicznego jest nieznaczne. W takim otoczeniu jakość i nowoczesność powstającej infrastruktury będzie oddziaływać ze zdwojoną siłą. Warto wspomnieć, że obecnie Centrum dysponuje obiektami, w których wykonuje działalność leczniczą w zakresie psychiatrii dzieci i młodzieży, o łącznej powierzchni 5491,80 m². Budowa nowego obiektu stanowi zatem znaczące wzmocnienie infrastruktury Centrum;

- 2) poprawa dostępności do infrastruktury Poradni Zdrowia Psychicznego.

Do czasu realizacji Programu inwestycyjnego Centrum dysponuje obiektami w Zaborze (szpital) oraz poradnią Ambulatoryjnej Opieki Zdrowotnej w Zielonej Górze przy ul. Monte Cassino. Poprawa dostępności do świadczeń zdrowotnych udzielanych przez Centrum w zakresie leczenia psychiatrycznego dzieci i młodzieży, na podstawie kontraktu z Narodowym Funduszem Zdrowia, będzie miała miejsce przez utworzenie komórki organizacyjnej udzielającej świadczeń w zakresie ambulatoryjnej opieki specjalistycznej (AOS) w nowej lokalizacji przy ul. Wyspiańskiego w Zielonej Górze, co ułatwi dojazd pacjentom, zwiększy dostępność do udzielanych świadczeń opieki zdrowotnej, przyczyni się do intensyfikacji działań i poprawy ich jakości, w konsekwencji zmniejszą się kolejki i dostęp do infrastruktury leczniczej w obszarze zdrowia psychicznego będzie szybszy i łatwiejszy.

IV. Zadania programu

IV.1. Opis inwestycji

Inwestycja ma na celu przeniesienie (częściowe lub całkowite) komórek organizacyjnych Centrum z lokalizacji w Zaborze i ul. Monte Cassino 21b w Zielonej Górze do nowo wybudowanego obiektu w Zielonej Górze przy ul. Wyspiańskiego:

- 1) w Zaborze zostanie część Oddziału Psychiatrycznego dla dzieci i młodzieży: z 90 łóżek zostanie 35 jako Odcinek Podwójnych Diagnoz i Terapii Uzależnień;
- 2) do Zielonej Góry przy ul. Wyspiańskiego częściowo zostanie przeniesiony Oddział Psychiatryczny Dzieci i Młodzieży: z 90 łóżek przeniesienie obejmie 55, podzielonych w nowym miejscu na: 10 łóżek Odcinek Dziecięcy do 10. roku życia, 20 łóżek Odcinek Dziecięcy do 11–15. roku życia, 25 łóżek Odcinek Młodzieżowy do 16–18. roku życia. W całości zostaną przeniesione z Zaboru: Izba Przyjęć Szpitala, Dział Farmacji, Pracownia Fizjoterapii;
- 3) w Zielonej Górze przy ul. Monte Cassino zostanie część Zespołu Leczenia Środowiskowego dla Dzieci i Młodzieży, część Poradni Psychologicznej dla Dzieci i Młodzieży i część Poradni Zdrowia Psychicznego dla Dzieci i Młodzieży – w sumie 10 pracowników. Pozostała część budynku Ambulatoryjnej Opieki Zdrowotnej zostanie przeznaczona na Centrum Zdrowia Psychicznego dla dorosłych, które poprowadzi Wojewódzki Szpital Specjalistyczny dla Nerwowo i Psychicznie Chorych Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Ciborzu (obecnie posiada on Centrum Zdrowia Psychicznego w Zielonej Górze w wynajętych gabinetach);
- 4) do Zielonej Góry przy ul. Wyspiańskiego zostaną przeniesione z ul. Monte Cassino: w całości Oddział Dzienny Psychiatryczny Rehabilitacyjny dla Dzieci i Młodzieży, częściowo Poradnia Zdrowia Psychicznego dla Dzieci i Młodzieży, częściowo Zespół Leczenia Środowiskowego dla Dzieci i Młodzieży, częściowo Poradnia Psychologiczna dla Dzieci i Młodzieży – w sumie 35 pracowników;
- 5) w Zielonej Górze przy ul. Wyspiańskiego powstanie nowa komórka: Pracownia Molekularna Chorób Rzadkich i Neurorozwojowych. Inwestycja obejmuje utworzenie pracowni, w tym budowę pomieszczeń;
- 6) Poradnia i oddział dzienny w Zaborze przestały funkcjonować (zostanie złożony wniosek o ich wykreślenie z rejestru podmiotów wykonujących działalność leczniczą);
- 7) Alpakoterapia w Zaborze – będzie funkcjonować nadal przy Odcinku Podwójnych Diagnoz i Terapii Uzależnień (35 miejsc).

W nowym budynku będzie także szkoła dla pacjentów, sala wykładowa dla Studentów Uniwersytetu Zielonogórskiego (kierunki: medycyna, pielęgniarstwo, psychologia, pedagogika, inżynieria biomedyczna i in.), część administracyjna. Aktualnie Centrum stanowi największy na terenie województwa jednoimienny szpital psychiatryczny, udzielający świadczeń zdrowotnych w ramach kontraktu z Narodowym Funduszem Zdrowia na trzecim poziomie referencyjnym.

Obecna lokalizacja Centrum nie odpowiada w pełni pełnionej funkcji. Obiekt zabytkowy jest objęty nadzorem konserwatorskim i zdiagnozowano w nim złe warunki techniczne. Rozkład pomieszczeń, liczne

wnęki stwarzają zagrożenie próbą samobójczą, mimo obecnego monitoringu. Ponadto układ pomieszczeń utrudnia zapobieganie aktom agresji ze strony pacjentów. Z uwagi na niewystarczające środki finansowe oraz nadzór konserwatora zabytków podniesienie komfortu pobytu pacjentów i zwiększenie bezpieczeństwa pacjentów i personelu wiązałoby się z utratą wartości historycznej Zamku w Zaborze. Konserwator nie zezwolił na podział sal wieloosobowych na mniejsze i wykonanie większej liczby łazienek, co utrudnia zapewnienie dyskrecji oraz anonimowości procesu leczenia psychiatrycznego.

Centrum podejmuje inicjatywy zapewniające udział podmiotów zewnętrznych w świadczeniach (darowizny, dotacje, wolontariusze, staże). Inwestycja jednakże umożliwi postawienie nowego budynku z minimalnymi stratami ciepła, tzn. spełniającego normy efektywności energetycznej dla nowych budynków o takiej specyfice.

Inwestycja obejmuje następujące elementy:

- 1) budowa budynku – 4800 m² powierzchni całkowitej, 4114 m² powierzchni użytkowej;
- 2) zagospodarowanie terenu wokół, stworzenie miejsc parkingowych i terenu rekreacyjnego dla pacjentów;
- 3) montaż monitoringu i infrastruktury sieciowej wraz z zakupem kamer i rejestratorów;
- 4) utworzenie w nowej infrastrukturze komórki organizacyjnej: Pracowni Molekularnej Chorób Rzadkich i Neurorozwojowych (jednostka Badawczo-Rozwojowa, finansowanie z Narodowego Centrum Nauki).

Wyposażenie i sprzęt medyczny zostaną przeniesione z obecnych, istniejących obiektów Centrum (w tym poradni).

Zadania w ramach inwestycji:

- 1) opracowanie dokumentacji projektowej z uzyskaniem pozwolenia na budowę;
- 2) realizacja robót budowlanych;
- 3) montaż monitoringu i infrastruktury sieciowej wraz z zakupem kamer i rejestratorów;
- 4) zagospodarowanie terenu, stworzenie miejsc parkingowych i terenu rekreacyjnego dla pacjentów.

IV.2. Zadania

1. Opracowanie dokumentacji projektowej z uzyskaniem pozwolenia na budowę

W ramach zadania mieści się opracowanie Programu Funkcjonalno-Użytkowego i dokumentacji projektowej.

Centrum przeprowadzi postępowanie publiczne na wyłonienie wykonawcy w trybie „zaprojektuj i wybuduj”. Wyłoniony wykonawca opracuje niezbędną dokumentację projektową, co stanowi niezbędny element do osiągnięcia wszystkich wymaganych pozwoleń.

Dokumentacja składa się m.in. z: projektu budowlanego, projektu wykonawczego – branżowego, kosztorysów inwestorskich, specyfikacji technicznych wykonania i odbioru robót budowlanych. Dokumentacja jest niezbędna do uruchomienia procesu inwestycyjnego i precyzyjnego określenia zakresu robót budowlanych i innych działań oraz stanowi podstawę do wydania decyzji pozwolenia na budowę.

2. Realizacja robót budowlanych

Zadanie obejmuje prace konstrukcyjne i architektoniczne: instalacje (wentylacja i klimatyzacja), instalacje sanitarne wewnętrzne (wodociągowo-kanalizacyjne, centralnego ogrzewania, instalacja przeciwpożarowa), instalacje sanitarne zewnętrzne.

Ponadto ta część prac obejmuje: wyposażenie dla osób z niepełnosprawnościami; wyposażenie toalet; wyposażenie łazienki przy sali chorych; wyposażenie typowe dla psychiatrii, które uniemożliwia

zawiązanie pętli (np. natrysk bezpośrednio z sufitu); wyposażenie holu wejściowego – meble, ławki; korytarz, parter: wyposażenie rejestracji.

3. Montaż monitoringu i infrastruktury sieciowej wraz z zakupem kamer i rejestratorów

Na ten etap prac składają się:

- 1) instalacje elektryczne i teletechniczne wewnętrzne (kamery i monitoring, system jednego klucza);
- 2) instalacje elektryczne zewnętrzne (przyłącze; oświetlenie zewnętrzne; oświetlenie niskie).

4. Zagospodarowanie terenu, stworzenie miejsc parkingowych, terenu rekreacyjnego dla pacjentów

5. Nadzór budowlany

Zadanie będzie realizowane przez osobę z uprawnieniami budowlanymi – ustanowienie inspektora nadzoru inwestorskiego na budowie pozwala inwestorowi, który niejednokrotnie nie ma wiedzy technicznej, zabezpieczyć swoje interesy związane z budową. Inspektor ma prawo żądać dokonania stosownych poprawek, pełni zatem funkcję analogiczną do pełnomocnika procesowego w postępowaniu sądowym – reprezentuje interesy swojego klienta na budowie. Dba o to, aby budowa została wykonana rzetelnie i zgodnie z zasadami wiedzy technicznej.

Rola inspektora nadzoru inwestorskiego polega na nadzorze nad wykonawcą robót podczas procesu budowlanego.

V. Opis zakładanych efektów medycznych i rzeczowych w wyniku realizacji inwestycji

Planowane efekty dla pacjenta uzyskane w wyniku realizacji inwestycji:

Realizacja Programu inwestycyjnego wpłynie na:

- 1) niwelowanie różnic w dostępie do świadczeń gwarantowanych na terenie województwa lubuskiego i kraju oraz na zaspokojenie potrzeb, które dotychczas nie były zaspokajane
Lokalizacja nowego obiektu Centrum w Zielonej Górze zwiększy dostępność udzielanych świadczeń. Aktualna lokalizacja nie odpowiada potrzebom województwa z uwagi na położenie w dużej odległości od węzłów komunikacyjnych, utrudnienia w dojeździe dla osób z niepełnosprawnościami oraz niedysponujących własnym środkiem transportu. Sam Zabór nie jest skomunikowany komunikacją miejską. Dwa obiekty Ambulatoryjnej Opieki Zdrowotnej w zachodniej i wschodniej części Zielonej Góry (ul. Monte Cassino i ul. Wyspiańskiego) ułatwią dojazd pacjentom. Powstanie nowy oddział stacjonarny dla dzieci w wieku do 10 lat, co umożliwi przyjmowanie pacjentów w wieku do 6 lat (świadczenie dotychczas nierealizowane, obecnie w Centrum leczenia są pacjenci w wieku od 7 do 18 lat). Pacjenci do 10. roku życia będą przebywać razem z rodzicami, co zapobiegnie zerwaniu więzi oraz przyspieszy proces diagnozy i leczenia.
- 2) skrócenie czasu oczekiwania na udzielenie świadczenia opieki zdrowotnej
Lokalizacja udzielania kompleksowych psychiatrycznych świadczeń zdrowotnych w jednym podmiocie zapewnia koordynację tych świadczeń, skracając czas na dostęp do rejestracji w poradni, oddziale dziennym bądź Dziale Skierowań do leczenia.
Oczekiwanie:
Oddział dzienny: jest 90 dni, będzie 30 dni
I poziom referencyjności: jest 80 dni, będzie 50 dni
Opieka Środowiskowa: jest 30 dni, będzie 18 dni
II poziom referencyjności: jest 120 dni, będzie 60 dni
Na Oddziale Psychiatrycznym zaistnieją lepsze warunki i szybszy dostęp do specjalistów.
- 3) zaspokajanie rosnących potrzeb, zgodnie z trendami demograficznymi
Zachowanie liczby miejsc stacjonarnych (35 w Zaborze i przeniesienie 55 miejsc do Zielonej Góry do nowego budynku), przy rozbudowie i zwiększeniu nakładów na opiekę ambulatoryjną (I i II poziom referencyjny), odpowiada potrzebom województwa lubuskiego. Mimo spadku liczby ludności

obserwuje się wzrost liczby udzielanych świadczeń opieki zdrowotnej w zakresie opieki psychiatrycznej i leczenia uzależnień wśród dzieci i młodzieży. Jest to zgodne ze wzrostem poziomu świadomości, z czego wynika pozbycie się wstydu i częstszego szukania wsparcia w zakresie zdrowia psychicznego. Zapotrzebowania na leczenie psychiatryczne w związku z tym rosną, co wiąże się z wydłużeniem oczekiwania na wsparcie. Niniejsza inwestycja przyczyni się do wzrostu jakości i liczby udzielanych świadczeń, dzięki nowoczesnym gabinetom lekarskim oraz dzięki nowej lokalizacji w Zielonej Górze przy ul. Wyspiańskiego, gdzie będzie wsparcie na wszystkich trzech poziomach referencyjnych. Wpłynie to na zwiększenie zdolności realizacji oczekiwań i zapotrzebowania pacjentów na działania lecznicze Centrum.

4) poprawę efektów zdrowotnych uzyskiwanych w populacji pacjentów na danym obszarze

Przeniesienie akcentu na opiekę ambulatoryjną oraz pododdział Oddziału Psychiatrycznego na cztery odcinki umożliwi szybszy powrót do zdrowia (dzięki utworzeniu komórki organizacyjnej udzielającej świadczeń w zakresie ambulatoryjnej opieki specjalistycznej przy ul. Wyspiańskiego w Zielonej Górze). W jednej lokalizacji będą III poziomy referencyjne z całodobowym dostępem do laboratorium diagnostycznego, rezonansu magnetycznego (MRI), tomografii komputerowej (TK) w pobliskim Szpitalu Uniwersyteckim im. Karola Marcinkowskiego w Zielonej Górze. Powstanie infrastruktura zapewniająca możliwości leczenia pacjentów ze współchorobowością somatyczną, realizację diagnostyki i leczenia dzieci z chorobami rzadkimi i genetycznymi. Będzie też możliwe zastosowanie nowych metod terapeutycznych, poprawiających proces zdrowienia.

5) poprawę kompleksowości opieki przez zapewnienie realizacji całego procesu terapeutycznego w jednym podmiocie leczniczym, z zastosowaniem optymalnych metod diagnostyki lub leczenia oraz ciągłości opieki

Zostanie zapewniony proces terapeutyczny bez przerywania tej opieki, szczególnie przy przenoszeniu pacjenta między podmiotami leczniczymi. Realizacja całego procesu terapii odbywać się będzie w jednym obiekcie I-III poziomu referencyjnego, gdzie będzie dostęp do wysokospecjalistycznych świadczeń diagnostyczno-leczniczych i ciągłość opieki od momentu hospitalizacji do powrotu do społeczeństwa. Będzie zapewnione zaangażowanie zespołu wielospecjalistycznego w proces leczenia oraz rozwój naukowobadawczy i dydaktyczny.

6) poprawę komfortu pacjentów i ich rodzin

Utworzenie pododdziału zaburzeń neurorozwojowych pozwoli na uczestnictwo w terapii rodziców pacjentów. Aktualnie pododdział dziecięcy (7-13. rok życia) nie jest wyposażony w pomieszczenia umożliwiające udział rodziców. Model leczenia najmłodszych w aktualnym budynku Centrum naraża dziecko na traumę deprywacji więzi. Starsze dzieci i młodzież będą mieć sale 2- i 3-osobowe z łazienkami (obecnie niektóre sale są 6-osobowe).

7) aktywizację zawodową opiekunów chorych oraz samych chorych, wraz z ograniczeniem lub zapobieganiem wykluczeniu społecznemu dzieci i młodzieży

Zaistnieją lepsze warunki do prowadzenia zajęć aktywujących do powrotu do codziennych obowiązków domowych i hobby pacjenta oraz zajęć grupowych, które pozwolą na szybki powrót do szkoły czy przedszkola i integrację w środowisku. Dzięki temu dzieci i młodzież rzadziej będą kierowane do ośrodków wychowawczych lub szpitala psychiatrycznego, co często powoduje późniejsze wykluczenie społeczne lub stygmatyzację.

Ponadto możliwość udzielania świadczeń w trybie dziennym ułatwia rodzicom pacjentów kontynuowanie zatrudnienia. Wczesna diagnostyka i leczenie chorób mózgu u dzieci zmniejsza ryzyko trwałych powikłań skutkujących niepełnosprawnością, zapewnia powrót dzieci do kształcenia.

8) rozwój opieki środowiskowej

Dzięki zwiększeniu liczby godzin konsultacyjnych w poradni, co będzie możliwe dzięki powstaniu nowego obiektu z ambulatoryjną opieką specjalistyczną, nowych gabinetów i możliwości zwiększenia

zaangażowania personelu, możliwy stanie się intensywny rozwój opieki środowiskowej. Rozbudowa i doposażenie gabinetów terapeutów środowiskowych pozwolą na organizację konsultacji interdyscyplinarnych, np. z terapeutą środowiskowym, pedagogiem szkolnym, kuratorem, pracownikiem ośrodka pomocy społecznej.

Planowane efekty medyczne uzyskane w wyniku inwestycji:

Program inwestycyjny zapewni optymalizację wykorzystania i rozmieszczenia obecnie zatrudnionych osób wykonujących zawód medyczny, poprawi ergonomię pracy osób wykonujących zawód medyczny.

Dodatkowe gabinety pozwolą zwiększyć liczbę godzin pracy specjalistów i w pełni wykorzystać potencjał personelu (dużo osób w ambulatoryjnej opiece specjalistycznej pracuje na część etatu, a deklaruje chęć pracy na pół lub cały etat). Dzięki temu będzie można przesunąć pacjentów do ambulatoryjnej opieki zdrowotnej i opieki środowiskowej, co pozwoli na objęcie wsparciem większej liczby pacjentów. Szybsza pomoc w ambulatoryjnej opiece specjalistycznej to mniej hospitalizacji.

Nowa lokalizacja oddziału szpitalnego zapewnia dostosowany układ pomieszczeń do pełnionej funkcji (dyżurka lekarska, pielęgniarska, gabinet zabiegowy i izolatka w środkowej części odcinka Oddziału Psychiatrycznego). System jednego klucza i pełny monitoring zminimalizują ryzyko działań niepożądanych w trakcie pracy oraz pozwolą na większy komfort i bezpieczeństwo pracownika.

Program inwestycyjny będzie służyć przesunięciu ciężaru z lecznictwa szpitalnego na ambulatoryjną opiekę specjalistyczną. Dzięki inwestycji zwiększy się liczba godzin pracy pracujących w ambulatoryjnej opiece specjalistycznej psychologów, psychoterapeutów i psychologów klinicznych. Zostanie zatrudnionych dodatkowo: 2 lekarzy i 3 terapeutów środowiskowych, 2 pielęgniarki zostaną przesunięte ze szpitala na Oddział Dzienny. Wzmocniony personel w ambulatoryjnej opiece specjalistycznej umożliwi skrócenie czasu oczekiwania na poradę ambulatoryjną. Możliwa będzie również realizacja celów edukacyjnych i szkoleniowych w ochronie zdrowia oraz podniesienie kwalifikacji osób wykonujących zawód medyczny.

Program inwestycyjny pozwoli na kontynuowanie kształcenia w szerszym zakresie. Zwiększenie liczby miejsc szkoleniowych wynika z poprawy atrakcyjności miejsca zatrudnienia dzięki inwestycji, co wpłynie na zwiększenie liczby specjalizacji medycznych. Możliwości wzrostu zatrudnienia będą wynikać również ze zmiany struktury kosztów funkcjonowania Centrum (zmniejszenie wydatków związanych z utrzymaniem nieefektywnej energetycznie infrastruktury Zamku w Zaborze). Zaoszczędzone środki będzie można wydatkować na cele zatrudnienia lekarzy specjalistów.

Dzięki inwestycji poprawią się warunki odbywania staży kierunkowych i szkolenia specjalizacyjnego dla lekarzy, psychologów, pielęgniarek, psychoterapeutów i ratowników medycznych (Centrum posiada akredytację Centrum Medycznego Kształcenia Podyplomowego) w zakresie kompleksowym – będzie to możliwe do realizacji w jednej lokalizacji.

Centrum planuje w nowym obiekcie zorganizowanie pionu akademickiego w postaci Kliniki Psychiatrii Dzieci i Młodzieży. Centrum posiada akredytację na kształcenie specjalizacyjne lekarzy, psychologów klinicznych, pielęgniarek i terapeutów.

Inwestycja wpłynie na zdolność prowadzenia i rozwoju prac badawczych i rozwojowych w dziedzinie zdrowia w województwie lubuskim oraz wpłynie na rozwój stanu wiedzy o chorobach psychicznych.

Nowo utworzona Pracownia Molekularna Chorób Rzadkich i Neurorozwojowych umożliwi badania psychopatologii rozwojowej oraz poszukiwania biomarkerów chorób psychicznych, co stworzy podstawę pod lepsze diagnozy i efektywniejsze leczenie w tym obszarze. Centrum będzie miało możliwość rozwinąć projekty badawcze:

- 1) Ocena biomarkerów chorób psychotycznych u dzieci i młodzieży: Badania szlaku BDNF na największej populacji na świecie (Plasma Biomarkers in Schizophrenia-Spectrum Adolescents, Early Intervention in Psychiatry, 2023).

- 2) Transportery Glicynowe w Schizofrenii Nowa Nadzieja czy Szum Informacyjny? (Psychiatria Polska, 2021).
- 3) Impulsywność jako cecha rokownicza w przebiegu chorób psychicznych (Zakowicz et al. FrontPsych, 2021).

Inwestycja wpłynie na wykorzystanie polskiej myśli technicznej i naukowej lub innych państw członkowskich Unii Europejskiej i Europejskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu.

Centrum prowadzi działalność naukową w zakresie wdrażania nowych narzędzi oceny psychopatologicznej (*vide* Zakowicz et al. *Frontiers in Psychiatry: Disembodied Language in Early – Onset Psychosis*). Zakłada się wyposażenie Pracowni Molekularnej Chorób Rzadkich i Neurorozwojowych we współpracy z dr hab. prof. Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu Marią Skibińską, specjalistą metod molekularnych w diagnostyce psychiatrycznej.

Inwestycja pozwoli na uruchomienie na obszarze województwa lubuskiego po raz pierwszy metody leczenia o udowodnionej skuteczności w danym wskazaniu, niestosowanej dotychczas na tym terenie. Aktualny model terapii kładzie nacisk na izolowanie dziecka z grupy rówieśniczej. Centrum obecnie nie dysponuje diagnostyką laboratoryjną i neuroobrazową i zostanie to uruchomione dzięki inwestycji. Centrum planuje rozbudowę diagnostyki o realizację badań finansowanych z grantów naukowych, uzupełniających badaniami przewidzianymi w wykazie świadczeń gwarantowanych finansowanych w ramach Narodowego Funduszu Zdrowia, co pozwoli na wdrożenie niestosowanych dotychczas nowych metod leczenia.

Planowane efekty rzeczowe (mierzalne):

- 1) Program inwestycyjny realizuje cele reformy psychiatrii dzieci i młodzieży;
- 2) zgodnie ze standardami opracowanymi przez Zespół Ministra Zdrowia do spraw zmian systemowych w centrach zdrowia psychicznego, reforma psychiatrii dzieci i młodzieży zakłada tworzenie wielospecjalistycznych centrów zdrowia psychiatrycznego, obejmujących wszystkie trzy poziomy referencyjne w jednej lokalizacji. Planowana inwestycja wpisuje się bezpośrednio w te założenia reformy;
- 3) powstanie nowoczesny obiekt o powierzchni całkowitej 4800 m², powierzchni użytkowej 4114 m², powierzchni zabudowy: 1311,35 m²;
- 4) nowy obiekt będzie przystosowany do potrzeb Centrum, w przeciwieństwie do Zamku w Zaborze, którego ze względu na ochronę konserwatorską nie można w pełni dostosować do potrzeb działalności leczniczej;
- 5) zmniejszenie ogólnych kosztów opieki zdrowotnej w regionie;
- 6) inwestycja umożliwi hospitalizację pacjentom ze wskazaniami medycznymi na odpowiednim odcinku Oddziału Psychiatrycznego, ponadto przesuwa większość pacjentów (szacunkowo 76,6 %) w kierunku opieki ambulatoryjnej, z zapleczem w postaci całodobowych świadczeń w sytuacji zagrożenia życia. Aktualne koszty utrzymania budynku generują ujemny bilans finansowy. Inwestycja pozwoli na przesunięcie części personelu z III poziomu na I i II poziom referencyjny.

VI. Prognozowany plan finansowy i harmonogram rzeczowy

VI.1. Prognozowany plan finansowy

Tabela 1. Prognozowany plan finansowy

Źródła finansowania inwestycji	Wartość Kosztorysowa Inwestycji (WKI) w złotych	Prognozowane nakłady w poszczególnych latach (w złotych):		
		2026 r.	2027 r.	2028 r.
Wkład własny Centrum	10 000	10 000	0	0
Środki z Subfunduszu Infrastruktury Strategicznej – Fundusz Medyczny	49 940 000	20 159 514	20 286 952	9 493 534
OGÓŁEM	49 950 000	20 169 514	20 286 952	9 493 534

VI.2. Prognozowany harmonogram rzeczowy

Tabela 2. Prognozowany harmonogram rzeczowy

Etap realizacji inwestycji	Prognozowany harmonogram rzeczowy:		
	2026 r.	2027 r.	2028 r.
Przygotowanie terenu i przyłączenia obiektów do sieci			
Budowa obiektów podstawowych			
Instalacje			
Zagospodarowanie terenu i budowa obiektów pomocniczych			
Projektowe, obsługa inwestorska, nadzory autorskie oraz ewentualnie szkolenia i rozruch technologiczny			

Minister Zdrowia będzie nadzorować realizację Programu inwestycyjnego zgodnie z harmonogramem rzeczowo-finansowym określonym umową na udzielenie dotacji celowej – w celu zapewnienia osiągnięcia zaplanowanego w Programie inwestycyjnym końcowego efektu rzeczowego oraz założonych do realizacji mierników. Zmiany w zakresie harmonogramu rzeczowo-finansowego nie wymagają zmiany Programu inwestycyjnego.

VII. Prognozowane mierniki programu

Tabela 3. Prognozowane mierniki programu

Rok realizacji	Zakres rzeczowy realizowanego celu	Wartość wg WKI w złotych	Procent realizowanego zakresu rzeczowego	
			rocznie	narastająco
			%	%
2026 r.	Przygotowanie terenu i przyłączenia obiektów do sieci	49 950 000	40	40
	Budowa obiektów podstawowych			

	Instalacje			
	Prace projektowe, obsługa inwestorska i nadzór autorski			
2027 r.	Budowa obiektów podstawowych			
	Instalacje		41	81
	Obsługa inwestorska i nadzór autorski			
2028 r.	Budowa obiektów podstawowych			
	Instalacje			
	Zagospodarowanie terenu i budowa obiektów pomocniczych		19	100
	Obsługa inwestorska i nadzór autorski			